

Yhteenvedo kirjallisesta lausuntokierroksesta

Yhteenvedo laadittu yhteistyössä VNK, OKM, TEM
Parlamentaarinen TKI-työryhmä 22.11.2021

Parlamentaarinen työryhmä
Parlamentarisk arbetsgrupp

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Toteutus

- Kommentointi- ja lausuntokierros toteutettiin [otakantaa.fi – palvelussa](https://otakantaa.fi-palvelussa).
- Lausuntomahdollisuus oli auki 4.11. - 15.11. klo 10.
- Näkemyksiä pyydettiin:
 - TKI-periaatteisiin
 - Vaihtoehtoihin, joilla t&k-rahoituksen pitkäjänteinen kasvattaminen voidaan toteuttaa
 - Lisäksi oli mahdollista antaa muuta palautetta työryhmä työstä.

Lausuntoja saatiin 45 kpl

<ul style="list-style-type: none">• Aalto-yliopisto• Akava ry• Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry• CSC-Tieteen Tietotekniikan keskus Oy• Etelä-Pohjanmaan liitto• Finnish Center for Artificial Intelligence (FCAI)• Foresight and data economy –tutkimusryhmä / VTT Oy• Hanken School of Economics• Helsingin yliopisto• Insinööriliitto ILRY	<ul style="list-style-type: none">• Jyväskylän yliopisto• Kemianteollisuus ry• Koulutuksen tutkimuslaitos• Lapin ammattikorkeakoulu• Luonnonvarakeskus (Luke)• Opetusalan Ammattijärjestö OAJ• Palvelualojen työnantajat Palta ry• Sivistystyönantajat ry• STTK• Suomen Akatemia	<ul style="list-style-type: none">• Suomen Ekonomit• Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry• Suomen Yrittäjät• Tekniikan Akateemiset• Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy• Tieteentekijät• Tutkimuslaitosten yhteenliittymä Tulanet• Uudenmaan liitto• Vaikuttavuussäätiö• 16 yksityishenkilöä
---	---	---

Päähuomiot kommenteista TKI-periaatteisiin (1/2)

- Periaatteita pidettiin **hyvinä ja merkityksellisinä** sekä toisiaan täydentävinä, osin myös jännitteitä periaatteiden välillä.
- **Ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys** koettiin erityisen tärkeänä Suomen TKI-toimintaympäristön houkuttelevuuden kannalta ja lausunnoissa korostettiin parlamentaarisen sitoutumisen merkitystä.
- **Vipuvaikutus**: Yksityisen investointien kannusteina korostettiin toimintaympäristön roolia laajasti (osaava työvoima, TKI-kannusteet ml. verotuet, tutkimuksen ja osaamisen laatu sekä vahvat osaamiskeskittymät).
- TKI-järjestelmän **tasapainoinen kehittäminen**, kattava polku perustutkimuksesta käytännönläheiseen innovaatiotoimintaan saakka korostuivat lausunnoissa. Erityisesti korostettiin tutkimuksen ja yritysten yhteistyön vahvistamista ja ekosysteemien tukemista myös osana kansainvälisen kilpailukyvyn parantamista.

Päähuomiot kommentteista TKI-periaatteisiin (2/2)

- TKI-rahoituksen **kilpailullisuus** koettiin pääosin perusteltuna tutkimuksen laadun kannalta, mutta huolta on myös ajan ja resurssien tuhlaamisesta turhiin hakemuksiin.
- **Vaikuttavuudessa** korostettiin tutkimuksen vaikutusten pitkän aikajänteen sekä monimuotoisuuden huomioon ottamista.
- **Gloaalien haasteiden tunnistamisessa** nähtiin yhtäältä tärkeäksi tehdä strategisia valintoja, missä Suomi hakee edelläkävijyyttä, toisaalta korostettiin tutkijoiden ja yritysten arviointikykyä ja vapautta valita.
- **Uusina tai täydentävinä periaatteina** ehdotettiin mm: TKI-panostusten strategisuus ja tavoitteiden vahvempi esiintuominen, suhtautuminen riskinottoon julkisessa TKI-rahoituksessa sekä digitalisaaton ja datan hyödyntämisen kasvu kaikilla sektoreilla.

Päähuomiot kommenteista rahoitusvaihtoehtoihin (1/3)

- Selvästi eniten kannatusta rahoitusvaihtoehtoista sai **t&k-rahoituslaki**.
- T&k-rahoituslakia piti parhaana vaihtoehtona **kymmenen lausunnonantajaa** (Unifi, Arene, Suomen Akatemia, Tieteentekijät, Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Hanken, Sivistystyönantajat ja Finnish Center for Artificial Intelligence, FCAI).
 - Varmistaisi parhaiten t&k-rahoituksen pitkänaikavälin vakautta ja kasvua. (Sivista ja Arene)
 - ”Nostaisi tutkijasukupolvien luottamusta tulevaisuuteen ja lisäisi tutkijan uran houkuttelevuutta.” (Tieteentekijät)
 - ”Olisi voimakkain työkalu takaamaan pitkäjänteinen, eri kehyskausien yli menevä kehitystyö.” (FCAI)
 - ”TKI-toiminnan kehittämiseen sitouduttaisiin pitkällä aikajänteellä, mikä helpottaisi TKI-toiminnan suunnittelua kansallisesti ja toisi Suomelle lisää uskottavuutta vakaana investointikohteena ja työskentelymaana myös kansainvälisestä näkökulmasta. Lisäksi rahoituksen selvä ennakoitavuus olisi tässä mallissa tärkeä lisäarvo.” (Aalto-yliopisto)

Päähuomiot kommenteista rahoitusvaihtoehtoihin (2/3)

- **Lakisääteistä kehyskautta pidempää t&k-rahoituksen suunnitelmaa** pidettiin muutamissa lausunnoissa ”minimitasona”.
 - Kaksi lausunnonantajaa piti parhaana (Suomen ekonomit ja Suomen Akatemia, tosin Suomen Akatemia yhtä hyvänä kuin t&k-rahoituslaki)
 - Kolme lausunnonantajaa arvioi, että suunnitelma voisi olla toimiva. Toteuttamiseen esitettiin kuitenkin varauksia.
 - Myös vastakkaisia näkemyksiä: Arenen mukaan monivuotinen lakisääteinen suunnitelma ei aidosti varmista rahoituksen kasvua tulevaisuudessa.

Päähuomiot kommenteista rahoitusvaihtoehtoihin (3/3)

- Muut vaihtoehdot saivat selvästi vähemmän tai ei lainkaan kannatusta.
- **Rahoitus nykyisen budjettiprosessin ja –välineistön kautta:** Yksikään ei pitänyt suositeltavana. Useissa lausunnoissa todettiin toimimattomaksi (mm. Palta, VTT, OAJ, Insinööriliitto).
- **Erityisen pitkäaikainen siirtomääräraha:** Ei kannatusta.
 - Ainoa positiivinen maininta oli Suomen yrittäjien näkemys (vaihtoehtoa pidettiin relevanttina, mutta silloinkin vain osana kehyskautta pidempää lakisääteistä suunnitelmaa)
- **Monivuotinen budjetointi:** Ei kannatusta.
- **Talousarvion ulkopuolinen valtion rahasto:** Yksi lausuja piti parhaana (Insinööriliitto) ja yksi tasavertaisesti parhaana t&k-rahoituslain kanssa (Helsingin yliopisto)
- **Verokannustin:** Seitsemän lausujaa totesi, että verokannustin tarvitaan (mm. Palta, Suomen Yrittäjät, Tulanet, VTT, Tekniikan Akateemiset ja Etelä-Pohjanmaan liitto)

Muuta

- STT tehnyt lausuntoaineistosta (=kommenteista) tietopyynnön. VNK linjannut, että aineisto luovutetaan sen jälkeen kun työryhmä on käsitellyt palautteen.

Kiitos!

Parlamentaarinen työryhmä
Parlamentarisk arbetsgrupp

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET